

# پهیمان وەرگرتن له بهندهکان

[ کردی - کوردی - kurdisch ]

موحه مه د شامی ئال شهیبه

وهرگیرانی: پشتیوان صابر عزیز

پیداچونه وهی: ئیحسان بورهان الدین

2014 - 1435

IslamHouse.com

# أخذ الميثاق على الخلق

« باللغة الكردية »

محمد بن شامي آل شيبه

ترجمة: بشتيوان صابر عزيز

مراجعة: إحسان برهان الدين

2014 - 1435

IslamHouse.com

## پهیمان وەرگرتن له بهندهکان

ئەوێ له قورئانی پیرۆزدا هاتوه - خوای گه‌وره عه‌هد و په‌یمانی وەرگرتوه له‌وانه‌ی کتیبیان پێ به‌خسراوه و، هه‌روه‌ها له‌ نه‌وه‌ی ئیسرائیلی ش - خوای گه‌وره ده‌فه‌رمویت: ﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ تَمَنَّا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ﴾ [آل عمران: ۱۸۷].

واته: (یاد بینه‌روه) کاتیک خوا په‌یمانی وەرگرت له‌وانه‌ی کتیبیان پێ به‌خسراوه که‌ روونی بکه‌نه‌وه بو‌ خه‌لکی و مه‌رامه‌کانی باس بکه‌ن و نه‌یشارنه‌وه، که‌چی خستیانه‌ پشت‌خوایان و به‌ نرخیکی هه‌رزان فرۆشتیان (ئه‌گه‌ر نرخه‌که‌ی هه‌موو دنیا‌ش بێت، دینی بو‌ بفروشی، هه‌رزان فرۆشراوه و زیانیکی بێ سنووره بێ سنووره) ئای که‌ شتیکی بێ نرخیان کپیوه و ده‌ستیان که‌وتووه ..

هه‌روه‌ها ده‌فه‌رمویت: ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ [البقرة: ۸۳].

واته: بیربکه نه وه کاتیک که په یمانمان له جووله که وه رگرت که هیچ شتی که نه په رستن جگه له خوا و چاکه بکه ن له گه ل دایک و باوک ...

خوای گه وره په یمانی وه رگرتوه له پیغه مبه ران (علیهم السلام)،  
وه کو ده فه رمویت: ﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ  
وَحِكْمَةٍ﴾ [آل عمران: ۸۱].

واته: نه و کاته یان وه بیر بی نه وه که خوا په یمانی بته وو به هیزی  
له یه که یه که ی په یامبه ران وه رگرت ﴿لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ  
وَحِكْمَةٍ﴾ که هر چه نده کتیب و نامه ی زانستی و حکمه تم پیدابن.

نه ی به نده ی خوا:

۱- بزانه که وا خوای گه وره په یمانی وه رگرتوه له سه رت کاتیک تو  
له پشتی باوکه ناده م دا بویت، به وه ی که به هیچ شیوه یه ک  
شهریک وهاوبه ش بو خوای گه وره په پیدان نه که بیت ، به به لگه ی نه م  
فه رموده یه ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رضي الله عنه) عَنِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه وسلم) قَالَ: ((  
يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَأَهْوَنَ أَهْلِ النَّارِ عَذَابًا: لَوْ كَانَتْ لَكَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا، أَكُنْتَ مُفْتَدِيًا بِهَا؟  
فَيَقُولُ: نَعَمْ، فَيَقُولُ: قَدْ أَرَدْتُ مِنْكَ أَهْوَنَ مِنْ هَذَا وَأَنْتَ فِي صُلْبِ آدَمَ: أَنْ لَا تُشْرِكَ - أَحْسِبُهُ  
قَالَ: - وَلَا أَدْخِلَكَ النَّارَ، فَأَيَّتَ إِلَّا الشَّرْكَ)) [رواه البخاري ومسلم].

واته: ئه‌نه‌سی کوری مالیک (خوای لئی رازی بئیت) ده‌لئی: پیغه‌مبهر (صلی الله علیه وسلم) فه‌رموویه‌تی: (خوای به‌رز و بالاده‌ست به‌سووکترین ئه‌هلی ئاگر له‌ سزادا ده‌فه‌رموئ: باشه ئه‌گهر دونیا و هه‌موو ئه‌وه‌ی له‌ دونیادایه‌ مولکی توّ بوایه، ئایا له‌ رزگارکردنی خوّتا خه‌رجت ده‌کرد؟ ئه‌ویش ده‌لئیت: به‌لئی، ده‌فه‌رموئیت: من له‌وه ئاسانترم لئی داواکردیت له‌ کاتی‌کدا توّ له‌پشتی ئاده‌م دا بووی: که‌ هاوه‌ل وهاوبه‌ش بوّ خوا بریار نه‌ده‌یت - وابزانم فه‌رمووی: منیش نه‌تخه‌مه‌ ناو ئاگره‌وه، به‌لام توّ جگه‌ له‌ هاوه‌ل دانان بوّ خوا هیجت نه‌ویست).

۲- بزانه‌ که‌وا خوای گه‌وره‌ به‌ فیتره‌ت توّی خسته‌وته‌ سه‌ر ئاینه‌که‌ی - که‌ ئاینی پیروزی ئیسلامه‌ - که‌ بریتیه‌ له‌ یه‌کخواپه‌رستن له‌ عیباده‌ت کردنی به‌ته‌نها وشه‌ریکی بوّ دانه‌نییت، خوای گه‌وره‌ ده‌فه‌رموئیت: ﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ [الروم: ۳۰].

واته: رووی خوّت رپک بکه‌ره ئایینی پاکی ئیسلام، پاک و راست بوّ خوا شوین ئاینی خوا بکه‌وه‌ که‌ خه‌لکی له‌سه‌ر دروست کردووه‌ وئایینی خوا هیچ‌ گۆرانی بوّ نی یه‌ ئه‌و ئه‌وئایینه‌ راست و بی‌ گه‌رده‌ی خوای به‌لام زۆربه‌ی خه‌لکی له‌راستیه‌ بی‌ ئاگان.

پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم) دہ فہرمویّت: (( مَا مِنْ مَوْلُودٍ إِلَّا يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ، فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يُنَصِّرَانِهِ أَوْ يُمَجِّسَانِهِ )) [رواه البخاري].

واته: ھموو مند الیک کاتیک له دایک دہ بیت له سہر فیترہت و ھک خو اناسین له دایک دہ بیت [ فیترہت به واتای ئیسلام ھو ھو کو شہریعت \_ و فیکھی ئیسلامی نییہ، مانای ئو ھو ھو مروفیک به پاکی له دایک دہ بیت، و ئو گہر دہ وروبہر و شہیتان سہری لی نہ شیوینن خوئی دہ زانیت خوایک ھو ھو و تاک و تہ نیایہ و، رھوشتی باش و خرابیش له یھک جیا دہ کاتہ و ھو . ئیسلامیش و ھک سہر چاوہ پاکہ رھ سہ نہ کھی بریتیہ له: (توحید \_ یھ کخو اپہ رستی) و (حسن الخلق \_ رھ وشت جوانی)، به مہ مانای فہرموودہ کہہ روون دہ بیتہ و ھو ..]، به لام دواتر دایک و باوکی دہ یکن به جوولہ کہہ یان گاور یان ئاگر پہ رست.

**ئہی بہندہی خوا:** پیویستہ له سہرت کہوا تہ و حید و ھک خو اناسین جیبہ جی بکھیت و دوور بکھ ویتہ و ھو له شیرک و ھاوبہش دانان بو خوای گہورہ تا سہر کہ و توو و سہر فراز بیت له دونیاو قیامت، خوای گہورہ دہ فہرمویّت: ﴿ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴾ [المائدة: ۷۲].

واته: ئو ھو شہریک و ھاوبہش بو خوا بریار بدات، ئو ھو بیگومان خوای گہورہ به ھشتی له سہر قہدہ غہ کردووہ و شوین و جیگا و

سه‌ره‌نجامی ناگره، ئەوسا ئەوسته‌مکارانه هیچ جوړه پشٹیوانیییەکیان نی یه (کهس ناتوانیټ فریایان بکه‌وټت)..

۳- خوی گه‌وره په‌یمانی وه‌رگرتوه له‌سهرت که‌وا پیغه‌مبه‌ران په‌وانه بکات وکتیییەکان دابه‌زینیټ، و‌قورئانی بو دابه‌زاندوویت، وه‌کو ده‌فه‌رموټت: ﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ [النساء: ۱۶۵].

واته: پیغه‌مبه‌رانمان ناردوو که موژده‌ده‌رن و ترسینه‌رن بو ئەوه‌ی بو خه‌لکی نه‌بیټه به‌لگه به‌سه‌ر خواوه‌دوای (ناردنی) پیغه‌مبه‌ران، خوی گه‌وره هه‌میشه زاله‌و کار دروسته‌

بو‌یه ده‌بیټ مروقی موسلمان ته‌ماشای خو‌ی بکات بو ئەوه‌ی بزانیټ تا چ راده‌یه‌ک شوینیکه‌وتوو پیغه‌مبه‌ری خوایه (صلی الله علیه وسلم) تا ریگه‌ی راستی بو ده‌رکه‌وټت، وه‌کو خوی گه‌وره ده‌فه‌رموټت: ﴿وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا ۗ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ [النور: ۵۴].

واته: خو ئەگه‌ر فه‌رمانبه‌رداری بن و گو‌یپ‌ایه‌ل و ملکه‌چی بن به راستی ئەوه هیدایه‌ت وه‌رده‌گرن، دل‌نیاش بن که ئەرکی سه‌رشانی پیغه‌مبه‌ر (صلی الله علیه وسلم) ته‌نها گه‌یاندنییکی پروون و ئاشکرایه و هیچی تر نی یه.

۴- ئەى زانايان خواى گەورە پەيمانى لى وەرگرتوون كەوا ئايين روون بكنەنەوہ بو خەلكى و بانگه‌يشتيان بكنەن بو لای دینی خوا و نامۆزگاریان بكنەن و هيچ شتتیک نەشارنەوہ، وەكو دەفەر مویت: ﴿لَتَبَيِّنَنَّ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ﴾ [ال عمران: ۱۸۷].

واتە: پروونی بكنەنەوہ بو خەلكى و مەرامەكانى باس بكنەن و نەيشارنەوہ..

پيغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم) دەفەر مویت: (( مَنْ سئَلَ عَنْ عِلْمٍ فَكْتَمَهُ جِيءَ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقَدْ أُجِمَ بِلِجَامٍ مِنْ نَارٍ )) [رواه أبو داود وصححه الألبانى].

واتە: ھەر كەسك لەبارەى زانىنى ئايینی يەوہ پرسىارى لى بكریت و بيزانى و بيشاریتەوہ، لە رۆژى قیامەت دا لغا و دەكریت بە لغاوى ئاگرین.

۵- ئەى بەندەى خوا ئەو قورئان و سوننەتەى لەبەر دەستدایە، ئایە دەستت پيۆه گرتوہ وەكو بیروباوہر و گوفتار و کردار، تا سەرفراز بیت و گومرا نەبیت و لە سزای ئاگرى دۆزخ رزگارت بیت، پيغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم) دەفەر مویت: (( إِيَّيْ قَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ شَيْئِينَ لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُمَا : كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّتِي وَلَنْ يَتَفَرَّقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ )) [رواه الحاكم في مستدرکه وهو صحيح].



واته: دوو شتم بۆ به جیهیشتوون گومرا نابن له پاش ئهو دوو شته  
ئهگه دهستیان پپوه بگرن: کتابی خوا و سوننه تی من ، لیک جیا  
نابنه وه تا له سه ره وه زه که دینه لام.

ئه وه ش بزانه ئهی بهنده ی خوا به ئه ندازه ی ده ست گرنتت به  
قورئان و سوننه ته وه تۆ له سه ره ریگه ی راست و سه رفرازیت، به  
ئه ندازه ی دوور که وتنه وه تیش له قورئان و سوننه ت گومرا  
وخه سارۆمه ندیت له دونیاوی قیامه تدا.

له کۆتاییدا ده لیم: ریگای سه رفرازی و پرگار بوون له هه موو  
فیتنه یه که ده ست گرتنه به قورئان و به ریگا و سوننه تی پیغه مبه ر  
(صلی الله علیه وعلی اله وسلم)، ریگا و سوننه تی خه لیفه  
به ریزه کانی ره زای خویان لیبیت...

بۆ رافه کردنی ئایه ته کان به ده ستکارییه کی که مه وه سوودم له  
ته فسیره کوردییه کان وه رگرتووه .(وه رگیڤ).